

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 05.10.2005
COM(2005) 474 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

σχετικά με την εφαρμογή του κοινοτικού προγράμματος της Λισσαβώνας: Πλαίσιο πολιτικής για την ενίσχυση του μεταποιητικού τομέα της ΕΕ – προς μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της βιομηχανικής πολιτικής

{SEC(2005) 1215}
{SEC(2005) 1216}
{SEC(2005) 1217}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Η Βιομηχανική Πολιτική της ΕΕ και το Προγραμμα Δράσης για την Αναπτυξη και την Απασχοληση	3
2.	Η Σημασία της Μεταποιητικής Βιομηχανίας της ΕΕ	5
3.	Αξιολόγηση της Πολυμορφίας των Προκλήσεων Πολιτικής στο σύνολο των Τομέων	7
4.	Προς ένα Σχέδιο Εργασίας για τη Βιομηχανική Πολιτική	9
4.1.	Διατομεακές πρωτοβουλίες πολιτικής	9
4.2.	Πρωτοβουλίες ανά συγκεκριμένο τομέα	13
5.	Συμπερασμα	15

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ: ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΕ – ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΠΙΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**1. Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ**

Κατά την παρουσίαση του νέου προγράμματος δράσης της για την ανάπτυξη και την απασχόληση¹, η Επιτροπή εξέφρασε τη δέσμευσή της να επικεντρώσει τη νέα στρατηγική της Λισσαβώνας στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Για το σκοπό αυτό, εξαγγέλθηκαν οι ακόλουθες προτεραιότητες για την ΕΕ:

- να καταστεί η Ευρώπη ελκυστικότερος τόπος επενδύσεων και εργασίας·
- να τεθούν η γνώση και η καινοτομία στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής ανάπτυξης·
- να διαμορφωθούν πολιτικές που θα δίνουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να δημιουργούν περισσότερες και καλύτερες θέσεις απασχόλησης.

Η έκδοση της παρούσας ανακοίνωσης σχετικά με τη βιομηχανική πολιτική εξαγγέλθηκε στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος της Λισσαβώνας² τον Ιούλιο του 2005 και συνιστά σημαντική συμβολή στην επίτευξη των ανωτέρω στόχων. Η εύρωστη μεταποιητική βιομηχανία έχει μεγάλη σημασία για την ευρωπαϊκή ανάπτυξη. Αντιμέτωπη επί του παρόντος με σημαντικές αλλαγές και μεγάλες προκλήσεις, η βιομηχανία αυτή έχει ανάγκη από ένα ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον έτσι ώστε να συνεχίσει να αναπτύσσεται και να ευημερεί.

Κύριος στόχος της βιομηχανικής πολιτικής είναι η παροχή ορθού πλαισίου για επιχειρηματική ανάπτυξη και καινοτομία προκειμένου να καταστεί η ΕΕ ελκυστικός τόπος βιομηχανικών επενδύσεων και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Είναι προφανές ότι η οικονομική ανάπτυξη δημιουργείται πρωτίστως από ιδιωτικές επιχειρήσεις και όχι από το δημόσιο τομέα. Οι επιχειρήσεις φέρουν την ευθύνη της εξέλιξης των προϊόντων και των διαδικασιών τους καθώς και της βελτίωσης των προσόντων που διαθέτουν έτσι ώστε να ανοίξουν καινούριες αγορές και να εντοπίσουν νέες ευκαιρίες μέσα από τις τεχνολογικές εξελίξεις και τη διεθνοποίηση. Για την αξιοποίηση των ευκαιριών αυτών, εξέχοντα ρόλο διαδραματίζουν η εταιρική κοινωνική ευθύνη και η βιώσιμη ανάπτυξη.

Όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική, οι δημόσιες αρχές οφείλουν να προβαίνουν σε ενέργειες μόνον όταν χρειάζεται, δηλαδή όταν ορισμένου είδους αποτυχίες της αγοράς δικαιολογούν την κρατική παρέμβαση ή όταν πρέπει να ενισχυθούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Όσον αφορά τις τελευταίες, αυτές ενδέχεται να απαιτούν την εισαγωγή συνοδευτικών μέτρων για τη μείωση του κοινωνικού κόστους των διαρθρωτικών αλλαγών με βάση το συνεχιζόμενο διάλογο με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Για το σκοπό αυτό, οι

¹ «Συνεργασία για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση: Νέο ξεκίνημα για τη στρατηγική της Λισσαβώνας» COM(2005) 24.

² «Κοινές δράσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση: το κοινοτικό πρόγραμμα της Λισσαβώνας» COM(2005) 330.

δημόσιες αρχές μπορούν να χρησιμοποιήσουν μέσα πολιτικής, όπως οι καλύτερες κανονιστικές ρυθμίσεις, η ενιαία αγορά, η πολιτική για την καινοτομία και την έρευνα, οι πολιτικές για την απασχόληση και οι κοινωνικές πολιτικές κ.λπ., που εφαρμόζονται γενικά στο σύνολο της οικονομίας χωρίς διακρίσεις μεταξύ των τομέων ή των επιχειρήσεων, σε συνδυασμό με άλλα συνοδευτικά μέτρα ενίσχυσης της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.

Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί όσον αφορά την οριζόντια φύση της βιομηχανικής πολιτικής καθώς και όσον αφορά την αποφυγή της επιστροφής σε επιλεκτικές παρεμβατικές πολιτικές. Ως μέσα πολιτικής, ωστόσο, δεν πρέπει να θεωρούνται μόνον τα πολύ ευρέα οριζόντια μέτρα. Για την αποτελεσματικότητα της βιομηχανικής πολιτικής είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη το ιδιαίτερο πλαίσιο που ισχύει για κάθε μεμονωμένο τομέα. Οι πολιτικές πρέπει να συνδυάζονται με κατάλληλο τρόπο βάσει των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των τομέων και ιδιαίτερα των ευκαιριών και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν. Αυτό έχει αναπόφευκτα ως συνέπεια ότι, ενώ όλες οι πολιτικές είναι σημαντικές, ορισμένες πολιτικές είναι πιο σημαντικές σήμερα στην ΕΕ για ορισμένους τομείς από άλλες.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εμμένει στις προηγούμενες δεσμεύσεις της για προώθηση και διευκόλυνση της διαδικασίας βιομηχανικής καινοτομίας και αλλαγής³. Χρειάζεται, ωστόσο, μια νέα προσέγγιση της βιομηχανικής πολιτικής με στόχο την επίτευξη καλύτερα σχεδιασμένων πολιτικών που να είναι πιο πρόσφορες, ολοκληρωμένες και συναινετικές.

Στην ανακοίνωση σχετικά με ένα πρόγραμμα δράσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση υπογραμμίστηκε ότι η βιομηχανική πολιτική βασίζεται στην εταιρική σχέση της ΕΕ και των κρατών μελών⁴. Σε αρκετές προκλήσεις του τομέα της βιομηχανικής πολιτικής είναι απαραίτητο να δοθεί απάντηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο λόγω του ότι, αναπτύσσοντας μεμονωμένη δράση, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να επιλύσουν ζητήματα, όπως σοβαρές περιπτώσεις ανταγωνισμού, κανονιστικές ρυθμίσεις της ενιαίας αγοράς ή θέματα κοινωνικής και οικονομικής συνοχής. Παρ' όλα αυτά, τα κράτη μέλη φέρουν ευθύνη όσον αφορά πολλά στοιχεία της βιομηχανικής πολιτικής και το γεγονός αυτό υπογραμμίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων. Η παρούσα ανακοίνωση εμβαθύνει και συμπληρώνει το πλαίσιο της βιομηχανικής πολιτικής εστιάζοντας την προσοχή της στην πρακτική εφαρμογή της πολιτικής αυτής σε μεμονωμένους τομείς. Το εύρος και η πολυμορφία των προκλήσεων πολιτικής που παρουσιάζουν διάφοροι τομείς εξετάστηκαν λεπτομερώς, με βάση το συστηματικό προσδιορισμό των ευκαιριών και προκλήσεων για τους 27 ξεχωριστούς τομείς της μεταποιητικής βιομηχανίας και του κατασκευαστικού τομέα στην ΕΕ⁵. Σε αυτή τη βάση, καταρτίστηκε συνεχιζόμενο πρόγραμμα εργασίας όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική για τα επόμενα έτη.

³ Βλ. «Η βιομηχανική πολιτική σε μια διευρυμένη Ευρώπη» COM(2002) 714 και «Υποστήριξη των διαρθρωτικών αλλαγών: Μια βιομηχανική πολιτική για τη διευρυμένη Ευρώπη» COM(2004) 274.

⁴ Άρθρο 157 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

⁵ Βλ. το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SEC(2005) 1216. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τομείς υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις περιγράφονται στην ανακοίνωση σχετικά με την ανταγωνιστικότητα των υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και τη συμβολή τους στις επιδόσεις των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων [COM(2003) 747], με την οποία εξαγγέλθηκε επίσης το σχέδιο δράσης για τις υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις.

2. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Η ύπαρξη ενός υγιούς και ισχυρού βιομηχανικού τομέα είναι απαραίτητη για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού ανάπτυξης της ΕΕ καθώς και για τη διατήρηση και ενίσχυση του ηγετικού ρόλου της ΕΕ στον οικονομικό και τεχνολογικό τομέα.

- Η μεταποιητική βιομηχανία της ΕΕ είναι από τη φύση της σημαντική - παρέχει το ένα πέμπτο της παραγωγής της ΕΕ και απασχολεί περίπου 34 εκατομμύρια άτομα στην Ένωση. Πέραν τούτου:
- Η μεταποίηση είναι το κλειδί για την αξιοποίηση της νέας οικονομίας της γνώσης – πάνω από το 80% των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα της ΕΕ αφορούν τον τομέα της μεταποίησης⁶.
- Η μεταποίηση παράγει νέα και καινοτόμα προϊόντα που συνιστούν περίπου τα τρία τέταρτα των εξαγωγών της ΕΕ.
- Το μεγαλύτερο τμήμα της μεταποιητικής βιομηχανίας της ΕΕ αποτελείται από ΜΜΕ: πάνω από το 99% των εταιρειών και το 58% της μεταποιητικής απασχόλησης είναι ΜΜΕ
- Η μεταποίηση δημιουργεί ανάπτυξη και θέσεις απασχόλησης στο ευρύτερο σύνολο της οικονομίας της ΕΕ: συνδέεται στενά με τους τομείς υπηρεσιών παρέχοντας ζήτηση για υπηρεσίες προς επιχειρήσεις και σημαντικές εισροές τις οποίες απαιτούν οι τομείς υπηρεσιών.

Ο κλάδος της μεταποίησης στην ΕΕ είναι επί του παρόντος αντιμέτωπος με μια επανάσταση που δημιουργεί νέες ευκαιρίες και προκλήσεις⁷. Αναδύονται νέες τεχνολογίες, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα ταχείας εισαγωγής νέων προϊόντων και μεγαλύτερης ευελιξίας όσον αφορά τις διαδικασίες παραγωγής. Παράλληλα, οι εταιρείες της ΕΕ είναι αντιμέτωπες με την αυξανόμενη διεθνοποίηση της παγκόσμιας οικονομίας λόγω της βελτίωσης των μεταφορικών συνδέσεων, της μείωσης του κόστους επικοινωνίας, της συρρίκνωσης των φραγμών στο εμπόριο και τις επενδύσεις και της ενίσχυσης του ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, η ΕΕ, ως τόπος επενδύσεων, παραγωγής και δαπανών για την έρευνα και την ανάπτυξη, είναι ολοένα και περισσότερο αντιμέτωπη με το διεθνή ανταγωνισμό.

Η μεταποιητική βιομηχανία της ΕΕ ανταποκρίνεται στις προκλήσεις αυτές. Παρά το γεγονός ότι υπήρχε διαφορά στην ανάπτυξη της παραγωγικότητας μεταξύ της ΕΕ και άλλων βιομηχανοποιημένων οικονομιών, ιδιαίτερα των ΗΠΑ, το γεγονός αυτό οφειλόταν εν πολλοίς στη σύνθεση της βιομηχανίας, λόγω του ότι το ποσοστό των τομέων που παράγουν ΤΠΕ (τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών) είναι χαμηλότερο στην ΕΕ. Στην πραγματικότητα, οι μεμονωμένοι τομείς μεταποίησης της ΕΕ είχαν στην πλειονότητά τους καλές επιδόσεις σε σύγκριση με τους αντίστοιχους τομείς άλλων βιομηχανοποιημένων οικονομιών. Παρ' όλα αυτά, η συνολική βιομηχανική δομή της οικονομίας της ΕΕ την καθιστά κάτι λιγότερο από ιδανική από την άποψη της θέσης της για την αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης διαδικασίας παγκοσμιοποίησης. Παρά το γεγονός ότι ορισμένοι σημαντικοί τομείς μεταποίησης της ΕΕ, όπως η μηχανολογία, τα χημικά προϊόντα και τα μηχανοκίνητα

⁶ Πηγή: Στατιστικές της Eurostat για τις επιχειρήσεις.

⁷ Βλ. επίσης την προσεχή ετήσια οικονομική ανασκόπηση της ΕΕ, στην οποία αναλύονται οι παράγοντες που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ στο σύνολό της.

οχήματα, εμφάνισαν ένα σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα και κατέγραψαν πολύ σημαντικά εμπορικά πλεονάσματα σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο, το εμπόριο της ΕΕ εξακολουθεί σε γενικές γραμμές να είναι συγκεντρωμένο σε τομείς μέσης-υψηλής τεχνολογίας και χαμηλών έως ενδιάμεσων εργασιακών ικανοτήτων⁸. Το γεγονός αυτό εκθέτει την ΕΕ στον ανταγωνισμό παραγωγών από τις αναδυόμενες οικονομίες που αναβαθμίζουν την ένταση ειδίκευσης των εξαγωγών τους και καλύπτουν τους μη τιμολογιακούς παράγοντες που συχνά αποτελούν τη βάση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της ΕΕ στις παγκόσμιες αγορές. Ως εκ τούτου, η προσαρμοστικότητα και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις οι οποίες θα επιτρέψουν την αλλαγή κατεύθυνσης προς μια ισχυρότερη ανταγωνιστική θέση έχουν καθοριστική σημασία προκειμένου να μεγιστοποιήσει η ΕΕ τα οφέλη που προκύπτουν από την ένταξη της Κίνας, της Ινδίας και άλλων ταχέως αναπτυσσόμενων οικονομιών στην παγκόσμια οικονομία.

Οι ροές των ξένων άμεσων επενδύσεων της ΕΕ προς τις αναδυόμενες οικονομίες της Ασίας αυξήθηκαν κατά τα τελευταία έτη, αλλά το μερίδιό τους στις συνολικές ροές εξακολουθεί να είναι περιορισμένο⁹. Η διεθνής μεταφορά των θέσεων απασχόλησης της ΕΕ σε χώρες χαμηλού κόστους ήταν επίσης περιορισμένη στους περισσότερους κλάδους μεταποίησης, παρά το γεγονός ότι η μεταφορά αυτή έχει οδυνηρές συνέπειες σε τοπική και ατομική τομεακή βάση, ιδιαίτερα όσον αφορά τους εργαζομένους χαμηλής ειδίκευσης στους οποίους πρέπει να παρέχεται αρωγή για την αντιμετώπιση των συνεπειών της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης.

Επιπροσθέτως, αυξάνεται ο διεθνής ανταγωνισμός όσον αφορά τις δαπάνες για την έρευνα και ανάπτυξη. Οι μεταβολές στις παγκόσμιες αγορές, σε συνδυασμό με παράγοντες όπως οι ανθρωπίνοι πόροι, η ποιότητα των τοπικών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας και η παρουσία συσπειρώσεων ή πόλων αριστείας, διαδραματίζουν ολοένα και πιο σημαντικό ρόλο για τον καθορισμό των τρόπων απορρόφησης δαπανών για την έρευνα και ανάπτυξη. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η ΕΕ δεν είναι αρκετά ανταγωνιστική ως τόπος για διεξαγωγή έρευνας. Οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία ελκύουν μεγαλύτερο μερίδιο διεθνών δαπανών για την έρευνα και ανάπτυξη ενώ υπάρχουν καινούρια στοιχεία που δείχνουν ότι χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία αποκτούν σημασία ως τόποι νέων επενδύσεων στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης. Οι ΗΠΑ ήταν επίσης περισσότερο επιτυχείς απ' ό,τι η ΕΕ στην προσέλκυση ερευνητών και εργατικού δυναμικού υψηλής ειδίκευσης. Οι τάσεις αυτές αποτελούν ανησυχητικό ζήτημα λόγω του ότι οδηγούν στην απώλεια επενδύσεων για την έρευνα και ανάπτυξη καθώς και ερευνητών από την ΕΕ.

Σε γενικές γραμμές, ως εκ τούτου, παρά το γεγονός ότι οι επιδόσεις των μεμονωμένων τομέων μεταποίησης της ΕΕ κατά το πρόσφατο παρελθόν ήταν θετικές, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές προκλήσεις. Πιο συγκεκριμένα, η δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την εξασφάλιση μεγαλύτερης προσαρμοστικότητας και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων έχει θεμελιώδη σημασία για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας του μεταποιητικού τομέα της ΕΕ, ιδιαίτερα εν όψει του ολοένα και μεγαλύτερου ανταγωνισμού από την Κίνα και τις αναδυόμενες οικονομίες της Ασίας.

Η πρόκληση για τη μεταποιητική βιομηχανία της ΕΕ και τους μεμονωμένους κλάδους της συνίσταται στη διατήρηση και περαιτέρω βελτίωση των επιδόσεων τους στο μέλλον εν όψει

⁸ Βλ. ενότητα VI των τομεακών δεικτών ανταγωνιστικότητας της ΕΕ για το 2005, ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας.

⁹ «EU Foreign Direct Investment in 2003» Statistics in Focus, 20/2005, της Eurostat.

των περαιτέρω τεχνολογικών καινοτομιών και της συνεχούς διεθνοποίησης. Η πρόκληση για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής είναι να διαμορφώσουν μια σαφή και συνεκτική απάντηση προβαίνοντας σε σημαντικές βελτιώσεις του πλαισίου και του γενικού περιβάλλοντος λειτουργίας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

Έχοντας ως στόχο την αξιοποίηση των υφιστάμενων δυνατών σημείων της βιομηχανίας της ΕΕ, οι υπηρεσίες της Επιτροπής προέβησαν σε λεπτομερή εξέταση της ανταγωνιστικότητας 27 μεμονωμένων τομέων της μεταποιητικής και της κατασκευαστικής βιομηχανίας¹⁰, συμπεριλαμβανομένης της κατάθεσης των απόψεων των ενδιαφερομένων μερών και των κρατών μελών. Σκοπός της εξέτασης αυτής ήταν να προσδιορισθεί ο βαθμός στον οποίο οι επιδόσεις των εν λόγω τομέων επηρεάζονται ή θα μπορούσαν να επηρεασθούν από τα μέσα βιομηχανικής πολιτικής. Οι τομείς πολιτικής που επελέγησαν προς εξέταση ήταν ιδιαιτέρως σημαντικοί για την ανάπτυξη της παραγωγικότητας σε τομεακό επίπεδο και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα:

- εξασφάλιση ανοικτής και ανταγωνιστικής ενιαίας αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του ανταγωνισμού·
- γνώση, όπως έρευνα, καινοτομία και ειδίκευση·
- καλύτερες κανονιστικές ρυθμίσεις·
- εξασφάλιση της συνέργειας των πολιτικών για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον·
- εξασφάλιση της πλήρους και δίκαιης συμμετοχής στις διεθνείς αγορές·
- προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.

Αποτέλεσμα της εξέτασης ήταν ο προσδιορισμός με συστηματικό τρόπο των πλέον σημαντικών προκλήσεων όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα και τις πολιτικές σε κάθε μεμονωμένο τομέα τόσο από ποσοτική όσο και από ποιοτική άποψη, όπως συνοψίζεται στο παράρτημα 1¹¹.

Για τους σκοπούς της εξέτασης, οι μεμονωμένοι κλάδοι εντάχθηκαν σε ομάδες που εμπίπτουν στις εξής τέσσερις ευρείες κατηγορίες: βιομηχανίες τροφίμων και βιολογικών επιστημών· βιομηχανίες μηχανημάτων και συστημάτων· βιομηχανίες μόδας και σχεδίου και βιομηχανίες

¹⁰ Λόγω του ότι για τα νέα κράτη μέλη τα διαθέσιμα στοιχεία ανά τομέα ήταν περιορισμένα, η εν λόγω εξέταση πρέπει να θεωρηθεί προκαταρκτική. Επί του παρόντος, η Επιτροπή συγκεντρώνει και αναλύει τα στοιχεία που λείπουν και θα τα λάβει υπόψη στις εν εξελίξει πρωτοβουλίες πολιτικής.

¹¹ Στον πίνακα αναφέρονται με ένδειξη σταυρού οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρόκληση πολιτικής θεωρείται ύψιστη προτεραιότητα για κάθε τομέα μεταξύ των πολλών σχετικών προκλήσεων πολιτικής. Η απουσία σταυρού δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η εν λόγω πρόκληση δεν έχει σημασία για έναν τομέα αλλά ότι δεν θεωρείται ζήτημα υψίστης σημασίας. Περισσότερες λεπτομέρειες όσον αφορά αυτά και άλλα θέματα παρέχονται στα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

βασικών και ενδιάμεσων προϊόντων¹². Κάθε μία από τις ευρείες αυτές κατηγορίες βιομηχανιών χαρακτηρίζεται από το δικό της ξεχωριστό σύνολο ιδιαίτερων αλλαγών.

Βιομηχανίες τροφίμων και βιολογικών επιστημών

Οι βιομηχανίες τροφίμων και βιολογικών επιστημών (π.χ. τροφίμων και ποτών, φαρμάκων, βιοτεχνολογίας) αποτελούν το ένα πέμπτο περίπου της μεταποιητικής προστιθέμενης αξίας της ΕΕ και παρουσιάζουν μέσα έως υψηλά ποσοστά ανάπτυξης. Οι κυριότερες προκλήσεις για την ομάδα αυτή είναι η γνώση και οι καλύτερες κανονιστικές ρυθμίσεις. Ως άκρως καινοτόμες βιομηχανίες, οι κύριες προκλήσεις γνώσης που αντιμετωπίζουν εντοπίζονται στους τομείς της έρευνας και ανάπτυξης, της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και της χρηματοδότησης της καινοτομίας εξαιρετικά καινοτόμων ΜΜΕ. Επιπροσθέτως, οι εν λόγω βιομηχανίες βασίζονται στη συνεχή προσαρμογή και επικαιροποίηση των κανονιστικών ρυθμίσεων προκειμένου αυτές να συμβαδίζουν με την τεχνολογική πρόοδο εξασφαλίζοντας παράλληλα υγεία και ασφάλεια. Στις κύριες προκλήσεις που αφορούν συγκεκριμένους τομείς συμπεριλαμβάνονται η ανάγκη να σημειωθεί μεγαλύτερη πρόοδος όσον αφορά τη δημιουργία μιας πλήρως ανταγωνιστικής ενιαίας αγοράς φαρμακευτικών προϊόντων, καθώς και περιβαλλοντικά ζητήματα και ζητήματα πρόσβασης στις αγορές όσον αφορά τις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, τα φάρμακα και τα καλλυντικά προϊόντα.

Βιομηχανίες μηχανημάτων και συστημάτων

Οι βιομηχανίες μηχανημάτων και συστημάτων [π.χ. ΤΠΕ, μηχανολογίας κ.λπ.] αποτελούν το ένα τρίτο περίπου της προστιθέμενης αξίας μεταποίησης στην ΕΕ και χαρακτηρίζονται από μέσους έως υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης με υψηλά ποσοστά δαπανών για την έρευνα και ανάπτυξη. Οι προκλήσεις για τους τομείς αυτούς έχουν κατά συνέπεια κυρίως σχέση με την καινοτομία, την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας και την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας προσωπικού υψηλής ειδίκευσης. Η ενιαία αγορά για πολλές από τις βιομηχανίες αυτές είναι αλληλένδετη με τεχνικά πρότυπα που χρήζουν συνεχούς επικαιροποίησης. Η καλύτερη πρόσβαση στις διεθνείς αγορές είναι επίσης σημαντική για ορισμένες βιομηχανίες, ιδιαίτερα αυτές που έχουν σχέση με τις ΤΠΕ, την κατασκευή ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών ειδών και τα μηχανοκίνητα οχήματα. Οι βιομηχανίες μεταφορών αντιμετωπίζουν επίσης αρκετές περιβαλλοντικές προκλήσεις, ιδιαίτερα την ανάγκη για συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των οχημάτων, των αεροπλάνων και των πλοίων τους.

Βιομηχανίες μόδας και σχεδίου

Οι βιομηχανίες μόδας και σχεδίου (π.χ. κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων) αποτελούν μόλις το 8% της προστιθέμενης αξίας μεταποίησης, αλλά παρουσίασαν χαμηλή ή και αρνητική ανάπτυξη παραγωγής καθώς και σχετικά χαμηλές δαπάνες για την έρευνα και ανάπτυξη κατά τα πρόσφατα έτη. Η επιτυχής διαρθρωτική προσαρμογή είναι η κύρια πρόκληση για τις βιομηχανίες αυτές. Η βελτίωση της καινοτομίας, η προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και η ειδίκευση είναι σημαντικά στοιχεία προκειμένου

¹² Βλ. τον πίνακα του παραρτήματος Ι για γενική επισκόπηση της ταξινόμησης. Παρόμοια σε γενικές γραμμές αλλά όχι ίδια κατηγοριοποίηση χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο του «Μνημονίου για τη βιομηχανία: Η καρδιά της βιομηχανίας» του υπουργείου Οικονομικών Υποθέσεων των Κάτω Χωρών (Οκτώβριος 2004). Η κατηγοριοποίηση βασίσθηκε στις κοινές προκλήσεις της βιομηχανίας και τις ομοιότητες όσον αφορά τα χαρακτηριστικά, όπως π.χ. προϊόντα, διαδικασίες κ.λπ.

να καταστεί δυνατή η συνεχής βελτίωση της ποιότητας και της πολυμορφίας των προϊόντων που παράγουν. Η απόκτηση καλύτερης πρόσβασης σε παγκόσμιες αγορές που επί του παρόντος τυγχάνουν πολύ μεγάλης προστασίας συνιστά επίσης σημαντική απαίτηση πολιτικής για τις βιομηχανίες αυτές.

Βασικές και ενδιάμεσες βιομηχανίες

Οι βασικές και ενδιάμεσες βιομηχανίες (π.χ. χημικών, χάλυβα καθώς και πολτού και χαρτιού) αποτελούν περίπου το 40% της προστιθέμενης αξίας μεταποίησης στην ΕΕ. Ως προμηθευτές βασικών εισροών για τις υπόλοιπες βιομηχανίες της ΕΕ, οι βιομηχανίες αυτές μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή καινοτομίας για άλλους τομείς. Τα ποσοστά ανάπτυξης στον τομέα αυτό ήταν μέσα έως χαμηλά, με εξαίρεση τα χημικά προϊόντα και τις βιομηχανίες καουτσούκ που σημείωσαν υψηλές επιδόσεις. Οι βιομηχανίες αυτές συνιστούν σε μεγάλο βαθμό βιομηχανίες υψηλής έντασης ενέργειας και, ως εκ τούτου, οι κύριες προκλήσεις γι' αυτές αφορούν την ενέργεια και το περιβάλλον. Μεταξύ των σημαντικών προκλήσεων ανά τομέα συγκαταλέγεται η νομοθεσία REACH για τη βιομηχανία χημικών και η απλοποίηση της νομοθεσίας για τον κατασκευαστικό τομέα. Η διαρθρωτική προσαρμογή συνιστά σημαντικό ζήτημα για τους κλάδους των κεραμικών προϊόντων, της τυπογραφίας και του χάλυβα.

4. ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το σχέδιο εργασιών που παρατίθεται σε αυτή την ενότητα αφορά μια νέα προσέγγιση της βιομηχανικής πολιτικής, η οποία έχει ως στόχο την επίτευξη καλύτερα σχεδιασμένων και πιο πρόσφορων, ολοκληρωμένων και συναινετικών πολιτικών. Ξεκινώντας από την εξέταση των οριζόντιων πολιτικών όσον αφορά τις απτές επιδράσεις τους σε συγκεκριμένους βιομηχανικούς τομείς, η εν λόγω προσέγγιση καθιστά δυνατό τον εντοπισμό των πιο πρόσφορων πολιτικών για κάθε τομέα. Συνδέοντας, στο πλαίσιο μια ενιαίας πρωτοβουλίας, πολλές διαφορετικές διαστάσεις πολιτικής που έχουν θεμελιώδη σημασία για τη βιομηχανία, η προσέγγιση αυτή θα ενισχύσει τη συνεκτικότητα και τη συγχώνευση των πολιτικών και θα έχει ισχυρότερο αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα. Η εν λόγω προσέγγιση επιχειρεί, τέλος, να επιτύχει μεγαλύτερη συναίνεση όσον αφορά τις πολιτικές, μέσω της εμπλοκής σε πρώιμο στάδιο των κύριων ενδιαφερόμενων μερών και των κρατών μελών στη χάραξη πολιτικής. Οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να συμμετάσχουν στις εργασίες αυτές, τόσο σε οριζόντιο όσο και σε τομεακό επίπεδο.

Το πρόγραμμα εργασίας που παρουσιάζεται σε αυτή την ενότητα εστιάζει σε μια σειρά συγκεκριμένων νέων πρωτοβουλιών με στόχο την ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας σε διάφορους τομείς. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα αυτό δεν είναι εξαντλητικό. Στο πλαίσιο του νέου κοινοτικού προγράμματος της Λισσαβώνας, έχουν ήδη ξεκινήσει αρκετές άλλες ενέργειες και πρωτοβουλίες πολιτικής οι οποίες αφορούν ένα ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής και έχουν αντίκτυπο γενικά στη βιομηχανία και στους επιμέρους τομείς.

4.1. Διατομεακές πρωτοβουλίες πολιτικής

Στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης εξαγγέλλονται επτά κύριες **διατομεακές πρωτοβουλίες πολιτικής** που έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων μεταξύ των ομαδοποιήσεων των διαφόρων βιομηχανιών καθώς και την ενίσχυση της συνέργειας των διαφόρων τομέων πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη την παράμετρο της ανταγωνιστικότητας.

Πρωτοβουλία για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και την παραποίηση/απομίμηση (2006)

Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) έχουν καίρια σημασία για την ανταγωνιστικότητα πολλών βιομηχανικών τομέων. Παρά το γεγονός ότι έχει ήδη ολοκληρωθεί η εναρμόνιση βασικών τομέων, είναι δυνατόν να γίνουν περισσότερα για την εξασφάλιση ενός κανονιστικού πλαισίου που θα ικανοποιεί τις ανάγκες της βιομηχανίας σε καιρούς ταχείων τεχνολογικών εξελίξεων και κοινωνικών αλλαγών. Οι εταιρείες και οι πελάτες τους χρειάζονται ΔΔΙ που προωθούν την καινοτομία, παρέχουν σταθερό πλαίσιο για τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων και ενθαρρύνουν την ανάπτυξη αποτελεσματικών νέων επιχειρηματικών μοντέλων. Ο προβληματισμός που προκάλεσε η προτεινόμενη οδηγία σχετικά με τη δυνατότητα κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας των εφευρέσεων που εφαρμόζονται σε υπολογιστή έδειξε ότι η σύνθεση κανόνων ΔΔΙ που ισοσταθμίζουν τις ανάγκες όλων των ενδιαφερόμενων μερών δεν είναι καθόλου εύκολη. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θα ξεκινήσει διάλογο με τη βιομηχανία και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη το 2006 προκειμένου να προσδιορίσει ποιες περαιτέρω χρήσιμες ενέργειες είναι δυνατόν να αναληφθούν για την παροχή ορθού πλαισίου ΔΔΙ στην ευρωπαϊκή βιομηχανία. Επιπροσθέτως, η χρηστή εφαρμογή των ΔΔΙ στην εσωτερική αγορά και τις τρίτες χώρες έχει εξαιρετική σημασία για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας που παρατηρείται σε πολλούς τομείς. Οι παραβιάσεις των ΔΔΙ μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τη διεξαγωγή νόμιμων επιχειρήσεων, να απειλήσουν την καινοτομία και ορισμένες φορές να δημιουργήσουν προβλήματα στη δημόσια υγεία και ασφάλεια. Πολλές εταιρείες, ιδιαίτερα ΜΜΕ, δεν γνωρίζουν ακόμη τα δικαιώματά τους για επαρκή προστασία της διανοητικής τους ιδιοκτησίας, ενώ η παραποίηση/απομίμηση εξακολουθεί να είναι σημαντικό πρόβλημα σε πολλούς τομείς του εμπορίου. Αφού λάβει υπόψη της τα υφιστάμενα και σχεδιαζόμενα μέσα και μέτρα για την καταπολέμηση της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εφαρμόζονται όσον αφορά την αναγκαστική εκτέλεση¹³ και τα τελωνεία, η Επιτροπή θα εξετάσει την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο συνολικό τομέα των ΔΔΙ, εστιάζοντας την προσοχή της ιδιαίτερα σε θέματα που αφορούν την ανταγωνιστικότητα, και θα υποβάλει προτάσεις σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης της κατάστασης στις αρχές του 2006.

Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον (τέλη 2005)

Οι πολιτικές για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον συνδέονται στενά μεταξύ τους και ο αντίκτυπός τους έχει μεγάλη σημασία ιδιαίτερα για πολλές βιομηχανίες βασικών και ενδιάμεσων προϊόντων. Δεδομένης της ανάγκης για συνοχή πολιτικής και νομοθετικών πρωτοβουλιών στους τομείς αυτούς καθώς και για πλήρη αξιοποίηση της συνέργειάς τους, έχει ουσιαστική σημασία η στενότερη συνεργασία και η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης. Για το σκοπό αυτό, θα συσταθεί ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον. Η ομάδα αυτή θα λειτουργεί ως συμβουλευτική πλατφόρμα φέρνοντας σε επαφή τα μέλη της επιτροπής για τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία, τον ανταγωνισμό, την ενέργεια και το περιβάλλον καθώς και όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Η εν λόγω ομάδα έχει σχεδιασθεί με σκοπό να εξετάσει τη σχέση μεταξύ της νομοθεσίας για τη βιομηχανία, την ενέργεια και το περιβάλλον και να

¹³ Συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων της Επιτροπής για μια οδηγία όσον αφορά τις διατάξεις ποινικού δικαίου της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση των παραβιάσεων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, Ιούλιος 2005.

εξασφαλίσει τη συνεκτικότητα των μεμονωμένων πρωτοβουλιών, βελτιώνοντας παράλληλα τόσο τη βιωσιμότητα όσο και την ανταγωνιστικότητα. Αυτό θα επιτευχθεί με την ισόρροπη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα σταθερό και προβλέψιμο κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο θα συμβαδίζουν η ανταγωνιστικότητα, η ενέργεια και το περιβάλλον. Πιθανά σημεία εστίασης θα αποτελέσουν: (i) η συγκεκριμένη εφαρμογή καλύτερων κανονιστικών αρχών· (ii) οι κλιματικές μεταβολές, ιδιαίτερα το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου, η ενεργειακή αποδοτικότητα και οι ανανεώσιμες μορφές ενέργειας· (iii) η λειτουργία των αγορών ενέργειας, ιδιαίτερα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας· (iv) η εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για την πρόληψη και την ανακύκλωση των αποβλήτων καθώς και η σχετική νομοθεσία· (v) η βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων και της πρόσληψης των περιβαλλοντικών και άλλων καινοτόμων τεχνολογιών.

Εξωτερικές πτυχές της ανταγωνιστικότητας και της πρόσβασης στις αγορές (άνοιξη 2006)

Η πρόσβαση στις διεθνείς αγορές είναι ζήτημα το οποίο για τους περισσότερους τομείς συνιστά προτεραιότητα. Η Επιτροπή εργάζεται επί του παρόντος για την έκδοση ενδεχόμενης ανακοίνωσης σχετικά με την αναθεώρηση της στρατηγικής για την πρόσβαση στις αγορές, με την οποία θα αναθεωρείται η υφιστάμενη στρατηγική και μέσα προκειμένου να υπάρξει εστίαση στους τομείς και τις αγορές που προσφέρουν τα μεγαλύτερα δυνατά οφέλη όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα. Θα δίνεται τακτικά προτεραιότητα στους στόχους που αφορούν την πρόσβαση στις αγορές παράλληλα με την αποτελεσματικότερη χρήση του κανονισμού για τους εμπορικούς φραγμούς. Σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, θα αναπτυχθεί και θα τεθεί σε εφαρμογή λεπτομερής στρατηγική έτσι ώστε να υπερκερασθούν τα εμπόδια σε επιλεγμένους τομείς και χώρες. Έχει ήδη εισαχθεί ειδικό σχέδιο δράσης όσον αφορά την πρόσβαση στις αγορές για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και το σχέδιο αυτό έχει επεκταθεί με στόχο να καλύψει τα δερμάτινα προϊόντα και τα υποδήματα. Η Επιτροπή σκοπεύει επίσης να ξεκινήσει ευρεία διαδικασία στοχασμού και συζήτησης με αντικείμενο τις εξωτερικές πτυχές της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ μέσω της έκδοσης περαιτέρω ανακοίνωσης που, μεταξύ άλλων, θα αφορά εμπορικά ζητήματα που σχετίζονται με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, κανονιστικά ζητήματα, επενδύσεις και κρατικές προμήθειες, ιδιαίτερα δε τη δυνατότητα ενός «εξωτερικού μέσου προμηθειών» που θα έχει ως στόχο τη δημιουργία κινήτρων σε τρίτες χώρες προκειμένου να διαπραγματεύονται το άνοιγμα των αγορών τους δημόσιων προμηθειών σε αμοιβαία βάση.

Νέο πρόγραμμα νομοθετικής απλοποίησης (Οκτώβριος 2005)

Η ύπαρξη καλύτερων νομοθετικών ρυθμίσεων σε διάφορα επίπεδα προσδιορίστηκε ως κύρια πρόκληση που αντιμετωπίζουν διάφοροι τομείς, συμπεριλαμβανομένων του κατασκευαστικού τομέα, της βιομηχανίας μηχανοκίνητων οχημάτων, των βιομηχανιών ΤΠΕ και των βιομηχανιών τροφίμων και βιολογικών επιστημών. Επιπροσθέτως, οι κανονισμοί για τα απόβλητα κρίθηκαν σημαντικοί για μια ευρεία σειρά διαφορετικών τομέων και ιδιαίτερα για τις ΜΜΕ. Η Επιτροπή έχει ήδη ανακοινώσει¹⁴ ότι σκοπεύει να ξεκινήσει εκ νέου τις εργασίες της σχετικά με την απλοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας. Κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η ανακοίνωση θα δημοσιευθεί τον Οκτώβριο και θα παρουσιάζει ένα **πρόγραμμα εργασιών απλοποίησης** που θα περιλαμβάνει τρεις

¹⁴ Στην ανακοίνωση σχετικά με τη βελτίωση της νομοθεσίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση

προτεραιότητες οι οποίες έχουν ήδη καθορισθεί όσον αφορά την προσέγγιση αυτή: τον τομέα αυτοκινήτων, τον τομέα κατασκευών και τη νομοθεσία για τα απόβλητα. Στην ουσία, η ομάδα υψηλού επιπέδου CARS21 ξεκίνησε την εξέταση της υφιστάμενης νομοθεσίας έχοντας ως στόχο την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής έως τα τέλη του 2005.

Βελτίωση των τομεακών ειδικεύσεων (2006)

Η έλλειψη ειδικεύσεων προσδιορίστηκε ως κύρια πρόκληση σε ευρεία σειρά διαφορετικών βιομηχανιών, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανιών ΤΠΕ και μηχανολογίας, των βιομηχανιών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και δερμάτινων ειδών καθώς και αρκετών βιομηχανιών βασικών και ενδιάμεσων προϊόντων. Επιπροσθέτως, υπάρχουν ενδείξεις ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η μετεγκατάσταση της βιομηχανικής δραστηριότητας οφειλόταν πιο πολύ στην έλλειψη ειδικεύσεων παρά σε παράγοντες που είχαν σχέση με το κόστος. Η Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει την αντιμετώπιση των ζητημάτων έλλειψης ειδικεύσεων μέσω αρκετών πολιτικών, όπως το πρόγραμμα εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010», συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων (EQF), το οποίο θα αποτελέσει σημείο κοινής αναφοράς για τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης προωθώντας τη διαφάνεια, τη μεταφορά και την αναγνώριση των προσόντων με ιδιαίτερη αναφορά στο τομεακό επίπεδο¹⁵. Για τη συμπλήρωση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών, προτείνεται η αξιολόγηση της φύσης των προβλημάτων όσον αφορά την ειδικευση που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα οι βιομηχανίες. Η αξιολόγηση αυτή θα περιλαμβάνει τον **προσδιορισμό των σημερινών απαιτήσεων ειδικεύσεων ανά τομέα και των κενών ειδίκευσης** και θα εξετάζει τις πιθανές εξελίξεις όσον αφορά τις δεξιότητες σε συγκεκριμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών επιδράσεων στις ΜΜΕ. Αξιοποιώντας το συνεχιζόμενο έργο του Cedefop, αυτή η βάση από πληροφορίες θα επιτρέψει τη διαμόρφωση των μελλοντικών συγκεκριμένων πρωτοβουλιών πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τις τομεακές απαιτήσεις ανταγωνιστικότητας.

Διαχείριση των διαρθρωτικών αλλαγών στο μεταποιητικό τομέα (τέλη 2005)

Η ευθύνη για τη διαρθρωτική προσαρμογή ανήκει πρωταρχικά στον ιδιωτικό τομέα. Η ΕΕ έχει, ωστόσο, στη διάθεσή της χρήσιμα μέσα με τα οποία μπορεί να προλάβει και να συνοδεύσει τις αλλαγές, όπως διαπιστώθηκε στην πρόσφατη ανακοίνωση σχετικά με τις επιδράσεις της αναδιάρθρωσης στην απασχόληση¹⁶. Είναι σημαντική η πλήρης ενσωμάτωση των βιομηχανικών πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω της χρήσης των διαρθρωτικών ταμείων και των μέσων πολιτικής των μεμονωμένων κρατών μελών. Κατά την εξέταση προσδιορίστηκε ότι οι ακόλουθες βιομηχανίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα όσον αφορά δυνητικές διαρθρωτικές προσαρμογές: οι βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, δερμάτινων ειδών, επίπλων, υποδημάτων και κεραμικών προϊόντων, τυπογραφίας, μηχανοκίνητων οχημάτων, ναυπηγικής, χάλυβα καθώς και τμήματα των βιομηχανιών τροφίμων. Η Επιτροπή σκοπεύει να εξασφαλίσει ότι η καλύτερη πρόληψη και η θετική διαχείριση της οικονομικής αναδιάρθρωσης θα συμπεριληφθούν στα νέα προγράμματα των διαρθρωτικών ταμείων. Σε συμφωνία με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή 2007-2013, η υποστήριξη σε προγράμματα που έχουν ως στόχο τον εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας και την πρόληψη των βαθμιαίων μεταβολών στο

¹⁵ Πρόγραμμα εργασίας σχετικά με τους στόχους των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, το οποίο εκδόθηκε από το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 14 Φεβρουαρίου 2002· βλ. επίσης «Το σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις δεξιότητες και την κινητικότητα» COM(2002) 72.

¹⁶ Ανακοίνωση «Αναδιρθρώσεις και απασχόληση» COM(2005) 120.

σύνολο της Ένωσης σε τομείς για τους οποίους έχει διαπιστωθεί ότι η διαρθρωτική προσαρμογή συνιστά πρόβλημα πρέπει να συμπεριληφθεί στα νέα προγράμματα των διαρθρωτικών ταμείων, μαζί με ενεργά μέτρα για την ενίσχυση της οικονομικής ευημερίας των περιφερειών¹⁷. Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης περαιτέρω το ζήτημα της ενίσχυσης της συνεργασίας των περιφερειών που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα και προκλήσεις.

Ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση της βιομηχανικής έρευνας και καινοτομίας (2005)

Η προσεχής ανακοίνωση σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία¹⁸ θα παρουσιάσει μια νέα, ολοκληρωμένη προσέγγιση των πολιτικών και ενεργειών υποστήριξης της έρευνας και της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων αρκετών πρωτοβουλιών που έχουν μεγάλη σημασία για τους βιομηχανικούς τομείς. Η πρόσφατη ανακοίνωση σχετικά με την παροχή κρατικής ενίσχυσης στην καινοτομία προτείνει επιπροσθέτως τη διευκόλυνση της παροχής κρατικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση αποτυχιών της αγοράς που εμποδίζουν την καινοτομία. Ως συνέχεια της ανακοίνωσης σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία, το 2006 θα δημιουργηθεί ευρωπαϊκό σύστημα παρακολούθησης της βιομηχανικής έρευνας και καινοτομίας, το οποίο θα παρέχει ενοποιημένη επισκόπηση και ανάλυση των εξελίξεων στον τομέα της βιομηχανικής έρευνας και καινοτομίας καθώς και πλαίσιο για την έκφραση των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών. Το γεγονός αυτό θα εξασφαλίσει τη διαθεσιμότητα στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με τη βιομηχανία και τις πολιτικές, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην πρόβλεψη τόσο των φραγμών όσο και των ευκαιριών βελτίωσης των επενδύσεων έρευνας και καινοτομίας, καθώς και στην εμπορευματοποίηση νέων τεχνολογιών στην Ευρώπη. Θα δημιουργηθεί ομάδα ενδιαφερόμενων μερών υψηλού επιπέδου, η οποία θα περιλαμβάνει αντιπροσώπους των φορέων που χαράζουν πολιτική και θα έχει ως στόχο την παροχή κατεύθυνσης και ανατροφοδότησης σχετικά με την εστίαση και την καταλληλότητα των δραστηριοτήτων αυτών για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Οι ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες¹⁹, που έχουν ήδη αποδείξει ότι αποτελούν σημαντική προαιρετική διαδικασία από τη βάση στην κορυφή με στόχο τη διαμόρφωση βιομηχανικών και πολιτικών στρατηγικών σε σαφώς καθορισμένους κύριους τεχνολογικούς τομείς μέσω των «προγραμμάτων στρατηγικής έρευνας», μπορούν επίσης να συμβάλουν στην αύξηση των βιομηχανικών επενδύσεων στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας καθώς και στην ενίσχυση της ικανότητας της Ευρώπης να εμπορευματοποιεί νέες τεχνολογίες.

4.2. Πρωτοβουλίες ανά συγκεκριμένο τομέα

Επιπροσθέτως προς τις διατομεακές πρωτοβουλίες, προσδιορίστηκαν αρκετές νέες πολιτικές πρωτοβουλίες ανά συγκεκριμένο τομέα με βάση τη φύση ή την ιδιαίτερη σημασία έκαστου τομέα. Οι πρωτοβουλίες αυτές έχουν διάφορες μορφές. Ορισμένες από αυτές περιλαμβάνουν νέες ομάδες υψηλού επιπέδου ή φόρα πολιτικής, σε συνέχεια των επιτυχών παραδειγμάτων

¹⁷ «Πολιτική της συνοχής για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης: Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας, 2007-2013» COM(2005) 299, 5 Ιουλίου 2005.

¹⁸ «Περισσότερη έρευνα και καινοτομία: Επενδύοντας στην ανάπτυξη και την απασχόληση: Κοινή προσέγγιση» COM(2005) (πρόκειται να εκδοθεί).

¹⁹ Έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με τις ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες και τις κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες: Ενθάρρυνση των εταιρικών σχέσεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας [SEC(2005)800] της 10ης Ιουνίου 2005

των ομάδων G10 Medicines, LeaderSHIP 2015 και CARS21 που θα συνεχίσουν να έχουν σημαντική συνεισφορά στο μέλλον. Κάθε φορά που προτείνεται νέα τομεακή πρωτοβουλία, θα δίνεται πλήρης προσοχή στην εξασφάλιση της συνεκτικότητάς της με άλλες πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα τις πρόσφατα προταθείσες τεχνολογικές πλατφόρμες, τα πάνελ τομεακής καινοτομίας και τις πρωτοβουλίες δικτύωσης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας INNOVA καθώς και της πρωτοβουλίας i2010 σχετικά με την ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Στο παράρτημα 2 παρατίθεται ο πλήρης κατάλογος των νέων και υφιστάμενων διατομεακών πρωτοβουλιών καθώς και των πρωτοβουλιών ανά συγκεκριμένο τομέα για όλους τους μεμονωμένους τομείς. Αυτές περιλαμβάνουν πολιτικές, κανονιστικές ή τεχνικές ενέργειες ανάλογα με τη φύση του ζητήματος.

Οι νέες πρωτοβουλίες που θα παρουσιάσει η Επιτροπή είναι:

- Φόρουμ για τα Φάρμακα (πρώτη συνεδρίαση το 2006)

Η στρατηγική για τα φάρμακα θα εξετασθεί από ετήσιο φόρουμ με θέμα τα φάρμακα, στο οποίο θα συμμετέχουν τα κράτη μέλη (σε υπουργικό επίπεδο), ανώτεροι αντιπρόσωποι της βιομηχανίας και άλλοι κύριοι ενδιαφερόμενοι, όπως ασθενείς και επαγγελματίες του τομέα της υγείας. Έχοντας ως αντικείμενο την κατάτμηση της ευρωπαϊκής αγοράς φαρμάκων, οι εργασίες θα επικεντρωθούν σε ζητήματα έρευνας και ανάπτυξης καθώς και σε κανονιστικά θέματα σε επίπεδο κρατών μελών, όπως, για παράδειγμα, κρίσιμα ζητήματα που έχουν σχέση με τη διαμόρφωση των τιμών και τη σχετική αποτελεσματικότητα.

- Ενδιάμεση εξέταση της στρατηγικής για τις βιολογικές επιστήμες και τη βιοτεχνολογία (2006-2007)

Η στρατηγική για τις βιολογικές επιστήμες και τη βιοτεχνολογία θα υποβληθεί σε ενδιάμεση εξέταση κατά την περίοδο 2006-2007. Αυτό σημαίνει στενότερη συνεργασία με τη βιομηχανία μέσω της συμβουλευτικής ομάδας για την ανταγωνιστικότητα στον τομέα της βιοτεχνολογίας και τακτικό ετήσιο τριμερή διάλογο με τη βιομηχανία και τα κράτη μέλη έτσι ώστε να επισημανθούν προβλήματα, να υποβληθούν προτάσεις όσον αφορά τις προτεραιότητες και να γίνουν συστάσεις για ενέργειες.

- Νέες ομάδες υψηλού επιπέδου για τη βιομηχανία χημικών (2007) και την αμυντική βιομηχανία

Σε συνέχεια της αναμενόμενης έκδοσης του REACH το 2007, του νέου κανονιστικού πλαισίου για τα χημικά, προτείνεται ο σχηματισμός ομάδας υψηλού επιπέδου για την εξέταση του τρόπου ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας χημικών. Για τις αμυντικές βιομηχανίες θα δημιουργηθεί άλλη ομάδα υψηλού επιπέδου, που θα εξετάζει θέματα, όπως η μεταφορά αμυντικών προϊόντων, οι προμήθειες και η τυποποίηση στον τομέα της άμυνας.

- Ευρωπαϊκό διαστημικό πρόγραμμα

Το ευρωπαϊκό διαστημικό πρόγραμμα θα αποτελέσει την κοινή, συνολική και ευέλικτη προγραμματική βάση για τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, της ΕΕ και των αντίστοιχων κρατών μελών. Βρίσκονται επίσης εν εξελίξει οι εργασίες για την έκδοση ανακοίνωσης σχετικά με την παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES), στην οποία θα παρουσιάζεται ο τρόπος μετάβασης προς τις λειτουργικές υπηρεσίες το 2008.

- Ειδική ομάδα για την ανταγωνιστικότητα στον τομέα των ΤΠΕ (2005/2006)

Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η δημόσια πολιτική θα παράσχει πρόσφορο έδαφος για την ανταγωνιστικότητα του εξελισσόμενου τομέα των ΤΠΕ, θα συσταθεί ειδική ομάδα στην οποία θα συμμετέχουν αντιπρόσωποι των ενδιαφερόμενων μερών. Επιπροσθέτως προς τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει η Επιτροπή στο πλαίσιο της στρατηγικής i2010²⁰, η εν λόγω ομάδα θα προσδιορίσει τους κύριους φραγμούς στην ανταγωνιστικότητα καθώς και τις πιθανές λύσεις πολιτικής, μέσω, για παράδειγμα, των καλύτερων κανονιστικών ρυθμίσεων, της ειδίκευσης, των ΔΔΙ και της τυποποίησης. Η ειδική ομάδα θα επιτρέψει επίσης τη διεξαγωγή δομημένου διαλόγου που θα συμβάλει στην κινητοποίηση του τομέα και θα επιστήσει την προσοχή των κρατών μελών στους φραγμούς της ανταγωνιστικότητας στον κλάδο των ΤΠΕ στην Ευρώπη καθώς και στα εμπόδια όσον αφορά την ευρεία και αποτελεσματική πρόσληψη.

- Διάλογος σχετικά με την πολιτική για τη μηχανολογία (2005/2006)

Ο διάλογος σχετικά με την πολιτική για τη μηχανολογία θα αναλύσει τα μελλοντικά πλεονεκτήματα και αδυναμίες των τομέων και θα προσδιορίσει τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αντιμετωπισθούν οι αδυναμίες μακροπρόθεσμα.

- Σειρά μελετών με θέμα την ανταγωνιστικότητα, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανιών ΤΠΕ, τροφίμων καθώς και μόδας και σχεδίου

Στο πλαίσιο των μελετών αυτών, θα αναλυθούν οι τάσεις που επιδρούν στην ανταγωνιστικότητα των βιομηχανικών τομέων με στόχο την υποβολή περαιτέρω προτάσεων για συγκεκριμένες πολιτικές και ενέργειες στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται σκόπιμο.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει το πρόγραμμα εργασίας σχετικά με τη βιομηχανική πολιτική για τις μεταποιητικές βιομηχανίες τα επόμενα έτη. Η Επιτροπή εμμένει σταθερά στη δέσμευσή της όσον αφορά τη συμβολή του προγράμματος δράσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση στη δημιουργία συμπαγούς βιομηχανικής βάσης. Για το σκοπό αυτό, θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες βελτίωσης των συνθηκών πλαισίου της μεταποιητικής βιομηχανίας και εξασφάλισης της συνοχής διάφορων τομέων πολιτικής. Οι οριζόντιες και τομεακές πρωτοβουλίες που παρουσιάστηκαν στην παρούσα ανακοίνωση έχουν ως στόχο τη συμπλήρωση του έργου σε επίπεδο κρατών μελών, έτσι ώστε να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων με τις οποίες είναι αντιμέτωποι διάφοροι τομείς της μεταποιητικής βιομηχανίας. Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να επεκταθεί με περαιτέρω ανάλυση και προτάσεις για συγκεκριμένες πολιτικές και ενέργειες όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ενδιάμεση εξέταση του σχεδίου εργασίας θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο ανακοίνωσης που έχει προγραμματισθεί για το 2007, η οποία θα παρουσιάζει επίσης την πρόοδο όσον αφορά το πρόγραμμα εργασίας που παρουσιάστηκε ανωτέρω και θα εξετάζει το ενδεχόμενο πιθανών περαιτέρω επεκτάσεων σε άλλα σημεία εστίασης της οικονομίας, όπως είναι, για παράδειγμα, οι περιβαλλοντικές τεχνολογίες.

²⁰ «Η στρατηγική i2010 – Ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση» COM(2005) 229, Ιούνιος 2005.

Annex 1

	Βιομηχανία	ΓΝΩΣΗ				ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ							ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΕΝΕΡΓΕΙΑ ²⁾					ΕΜΠΟΡΙΟ				ΔΙΑΦΘΟΡΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ⁵⁾	ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΟΜΕΩΝ	TOMEAKES ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ⁴⁾
		Ε&Α/Κανονισμοί	ΔΔΙ, Παραποίηση/απομίμηση	Ειδικευση	Πρόσβαση ΜΜΕ στη χρηματοδότηση	Διοικ. φόρτος/Πολυπλοκότητα της τομειακής νομοθεσίας	Εσωτερική αγορά	Υγεία και ασφάλεια	Τεχν. Πρότυπα	Κλιματικές μεταβολές ¹⁾	Απόβλητα	Νερό	Αέρας	Εντατική χρήση ενέργειας	Πρόσβαση στις αγορές	Πρόσβαση σε πρώτες ύλες	Επιδότησεις εμπορικών στρεβλώσεων / ντάμπινγκ	Κανονιστικά ζητήματα						
Βιομηχανίες τροφίμων και βιολογικών παραγόντων	Τρόφιμα, ποτά & καπνός	X				X					X	X			X	X					X			
	Καλλυντικά	X					X	X							X			X						
	Φάρμακα	X	X	X	X		X	X							X			X						
	Βιοτεχνολογία	X	X		X	X		X														X ⁵⁾		Ενδίαμεση εξέταση της στρατηγικής «Βιολογικές επιστήμες και βιοτεχνολογία»
	Ίατρικά βοηθήματα	X			X		X	X										X						
Βιομηχανίες μηχανολόγων και συστημάτων	ΤΠΕ ³⁾	X	X	X		X			X		X				X			X						Ειδική ομάδα για την ανταγωνιστικότητα ΤΠΕ
	Μηχανολογία	X	X	X	X		X ¹⁰⁾								X									Διάλογος για τη μηχανολογία
	Μηχανολογική ηλεκτρολογία	X	X	X	X		X ¹⁰⁾								X							X ⁶⁾		
	Μηχανοκίνητα οχήματα	X	X	X		X	X			X	X		X		X			X			X			Ομάδα υψηλού επιπέδου CARS 21
	Αεροδιάστημα	X															X							Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για το διάστημα/GMES
	Αμυντικές βιομηχανίες	X					X																	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την άμυνα
	Ναυπηγική	X	X	X													X			X	X ⁷⁾			Ομάδα υψηλού επιπέδου LeaderSHIP 2015
Βιομηχανίες μέσων και σκευών	Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	X	X	X								X			X					X				
	Δέρματα και δερμάτινα προϊόντα	X	X	X							X	X			X	X				X				
	Υποδήματα	X	X	X											X					X				
	Επείλα	X	X	X											X					X				
Βιομηχανίες βασικών και ενδιάμεσων προϊόντων	Μη ενεργειακές εξορυκτικές βιομηχανίες	X		X							X	X										X ⁸⁾		
	Μη σιδηρούχα μέταλλα									X	X		X	X		X								
	Γαλβανισμένο και άσβεστος									X	X		X	X										
	Κεραμική		X							X	X	X	X	X	X		X			X				
	Γυαλί		X							X	X		X	X	X									
	Εύωλο & προϊόντα από ξύλο	X		X					X	X	X				X	X								
	Πολύτς, χαρτί & προϊόντα από χαρτί	X								X	X	X		X		X	X							
	Γυπογραφία & εκδόσεις	X		X							X	X	X	X						X				
	Χάλυβας	X		X						X	X	X	X	X		X	X			X				
	Χημικά, καυστοσόκ και πλαστικό	X						X			X	X	X	X			X					X ⁹⁾		Ομάδα υψηλού επιπέδου (2007)
	Κατασκευές	X		X		X	X	X	X		X													

1) Όσον αφορά τις εγκαταστάσεις ενεργειακών δραστηριοτήτων, όλοι οι τομείς εμπίπτουν στο ETS (σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου) υπό την προϋπόθεση ότι υπερβαίνουν το κατώτατο όριο δυναμικού που ορίζεται στο παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/ ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου. Οι τομείς που αναφέρονται στον παρόντα πίνακα περιλαμβάνονται στο ETS λόγω των εκπομπών τους CO2 που οφείλονται σε:

2) Πολλοί τομείς θα επηρεασθούν επίσης από το νέο νομοθετικό πλαίσιο για τα χημικά (REACH)

3) ΤΠΕ: οι προκλήσεις είναι συγκεκριμένες ανά τομέα: η πρόσληψη ΤΠΕ συνιστά γενική πρόκληση για τη βιομηχανία.

4) Περιλαμβάνει νομοθετικές ενέργειες και/ή ενέργειες στις οποίες συμμετέχουν μέλη της Επιτροπής

5) ΓΤΟ

6) Προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια (EUP)

7) Χρηματοοικονομικό μέσο

8) Πρόσβαση σε γη

9) Δαπάνες για ενέργεια και πρώτες ύλες, επιμελητεία

10) Παρακολούθηση της αγοράς

Στον πίνακα σημειώνονται με ένδειξη σταυρού οι περιπτώσεις που μια πρόκληση πολιτικής θεωρείται ύψιστη προτεραιότητα για κάθε τομέα μεταξύ των πολλών σχετικών προκλήσεων πολιτικής. Η απουσία σταυρού δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η πρόκληση δεν είναι σημαντική για κάποιον τομέα, αλλά ότι δεν θεωρείται ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΤΟΜΕΑΣ	Τομεακές ενέργειες	Οριζόντιες ενέργειες
Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα & ενδύματα	Συνέχεια της ομάδας υψηλού επιπέδου για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα Πάνελ καινοτομίας για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα Μελέτη για την ανταγωνιστικότητα, την οικονομική κατάσταση και τον τοπο παραγωγής όσον αφορά τις βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ενδυμάτων, υποδημάτων, δερμάτων, ειδών και βιομηχανικών επίπλων	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Ειδικεύσεις Πρόσβαση στις αγορές Αναδιάρθρωση
Δέρματα και δερμάτινα προϊόντα	Διαβουλευσεις με τους κοινωνικούς εταίρους για τη διαρθρωτική προσαρμογή Μείωση/άρση των εμπορικών φραγμών στην πρόσβαση σε πρώτες ύλες Μελέτη για την ανταγωνιστικότητα, την οικονομική κατάσταση και τον τοπο παραγωγής όσον αφορά τις βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ενδυμάτων, υποδημάτων, δερμάτων, ειδών και βιομηχανικών επίπλων	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Ειδικεύσεις Πρόσβαση στις αγορές Αναδιάρθρωση
Υποδήματα	Διαβουλευσεις με τους κοινωνικούς εταίρους για τη διαρθρωτική προσαρμογή Μελέτη για την ανταγωνιστικότητα, την οικονομική κατάσταση και τον τοπο παραγωγής όσον αφορά τις βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ενδυμάτων, υποδημάτων, δερμάτων, ειδών και βιομηχανικών επίπλων	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Ειδικεύσεις Πρόσβαση στις αγορές Αναδιάρθρωση
Έπιπλα	Διαβουλευσεις με τους κοινωνικούς εταίρους για τη διαρθρωτική προσαρμογή Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τα δασικά προϊόντα Μελέτη για την ανταγωνιστικότητα, την οικονομική κατάσταση και τον τοπο παραγωγής όσον αφορά τις βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ενδυμάτων, υποδημάτων, δερμάτων, ειδών και βιομηχανικών επίπλων	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Ειδικεύσεις Πρόσβαση στις αγορές Αναδιάρθρωση
Ναυπηγική	Ομάδα υψηλού επιπέδου LeaderSHIP 2015 Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τη ναυπηγική (Waterborne) Διαβουλευσεις σχετικά με την προσαρμογή χρηματοδότησης (εντός της Επιτροπής και με τον ΕΤΕΠ) Διαπραγματεύσεις ΟΟΣΑ/ενδεχόμενες διμερείς διαπραγματεύσεις με την Κίνα	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Αναδιάρθρωση Ειδικεύσεις
Αμυντικές βιομηχανίες	Ομάδα υψηλού επιπέδου Εσωτερική αγορά: μέτρα για τις μεταφορές, τις προμήθειες και την τυποποίηση Χαρτογράφηση των βιομηχανιών που έχουν σχέση με την άμυνα	
Αεροδιάστημα	Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα Πρωτοβουλία για την παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (GMES) ως συμβολή της Κοινότητας στο ευρωπαϊκό Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα και πιθανή κοινή τεχνική πρωτοβουλία για την αεροναυπηγική, τις αεροπορικές μεταφορές και τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας Ενδεχόμενη κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία «GMES» (παγκόσμια παρακολούθηση του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας) Συνέχεια της διένεξης Boeing-Airbus στο πλαίσιο του POE	
Μηχανολογία	Διάλογος για τη μηχανολογία Μελέτη/ανάλυση της ανταγωνιστικότητας (EE-10, συμπεριλαμβανομένης της μηχανολογικής ηλεκτρολογίας) Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τα προηγμένα μηχανολογικά υλικά Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τη μεταποίηση	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Ειδικεύσεις Πρόσβαση στις αγορές
Μηχανολογική ηλεκτρολογία	Μελέτη/ανάλυση της ανταγωνιστικότητας (EE-10)	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Ειδικεύσεις Πρόσβαση στις αγορές
Μη ενεργειακές εξορυκτικές βιομηχανίες	Εις βάθος αξιολόγηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα/ Εξωτερική αξιολόγηση της ανακοίνωσης για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στη μη ενεργειακή εξορυκτική βιομηχανία Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τους βιώσιμους ορυκτούς πόρους	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον Ειδικεύσεις
Χάλυβας	Ανακοίνωση σχετικά με τον αντίκτυπο της προμήθειας πρώτων υλών και ενέργειας στην ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας μετάλλων Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για το χάλυβα (ESTEP) Άρση των εμποδίων πρόσβασης σε πρώτες ύλες	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον Ειδικεύσεις
Μη σιδηρούχα μέταλλα	Ανακοίνωση σχετικά με τον αντίκτυπο της προμήθειας πρώτων υλών και ενέργειας στην ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας μετάλλων Άρση των εμποδίων πρόσβασης σε πρώτες ύλες	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον Ειδικεύσεις
Τσιμέντο και άσβεστος	Ανάλυση της ανταγωνιστικότητας	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον
Κεραμικά	Συνέχιση των εργασιών της ομάδας εργασίας που συστάθηκε το 2004 με αντικείμενο το μέλλον των βιομηχανιών γυαλιού και κεραμικών. Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την ανταγωνιστικότητα	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον Πρόσβαση στις αγορές ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση

ΤΟΜΕΑΣ	Τομεακές ενέργειες	Οριζόντιες ενέργειες
Χημικά και καουτσούκ	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα του τομέα χημικών Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τη βιώσιμη χημεία	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον
Γυαλί	Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την ανταγωνιστικότητα Συνέχιση των εργασιών της ομάδας εργασίας που συστάθηκε το 2004 σχετικά με το μέλλον των βιομηχανιών γυαλιού και κεραμικών.	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον Πρόσβαση στις αγορές ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση
Κατασκευές & προϊόντα κατασκευών	Απλοποίηση της οδηγίας για τα προϊόντα δομικών κατασκευών Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τις κατασκευές Αξιολόγηση της ανταγωνιστικότητας σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη	Απλοποίηση της νομοθεσίας Ειδικεύσεις
Ξύλο & προϊόντα από ξύλο	Πρωτοβουλία για την καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας (σχέδιο δράσης FLEGT της ΕΕ) Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για το δασικό τομέα Εξορθολογισμός των τεχνικών προτύπων για τα προϊόντα από ξύλο	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον Ειδικεύσεις
Πολτός, χαρτί & προϊόντα χαρτιού	Ανακοίνωση σχετικά με τις δασικές βιομηχανίες Άρση των εμποδίων προμήθειας ξύλου σε διάφορες πολιτικές: βιοποικιλότητα, βιοενέργεια, στρατηγική δασοκομίας Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τον τομέα δασών	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον
Τυπογραφία & εκδόσεις	Έναρξη μελέτης σχετικά με τη μετεγκατάσταση επιχειρήσεων	Ομάδα υψηλού επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον Ειδική ομάδα για την αναδιάρθρωση Ειδικεύσεις
ΤΠΕ	Ειδική ομάδα για την ανταγωνιστικότητα των ΤΠΕ Ανάλυση της ανταγωνιστικότητας, των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών του τομέα ΤΠΕ Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα και ενδεχόμενη κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία για τη νανοηλεκτρονική Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα και ενδεχόμενη κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία «Ενσωματωμένα συστήματα πληροφορικής» Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα σχετικά με τις κινητές ασύρματες επικοινωνίες Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τα νέα ηλεκτρονικά μέσα Πάνελ καινοτομίας για τις ΤΠΕ Εξέταση της πολιτικής προτυποποίησης ΤΠΕ της Επιτροπής	Ειδικεύσεις
Αυτοκίνητα	Ομάδα υψηλού επιπέδου Cars 21 Πάνελ καινοτομίας για τα αυτοκίνητα Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τις οδικές μεταφορές Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα και πιθανή κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία «Υδρογόνο και κυψέλες καυσίμου»	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Αναδιάρθρωση Πρόσβαση στις αγορές
Καλλυντικά	Ενέργειες εφαρμογής της 7ης τροποποίησης (οδηγία 2003/15/ΕΚ) της οδηγίας για τα καλλυντικά Συνέχιση του διεθνούς κανονιστικού διαλόγου στο πλαίσιο συνεδριάσεων για την εναρμόνιση στον τομέα των καλλυντικών και τη διεθνή συνεργασία	Πρόσβαση στις αγορές
Φάρμακα	Φόρουμ για τα φάρμακα Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα και ενδεχόμενη κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία για καινοτόμα φάρμακα	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Πρόσβαση στις αγορές
Βιοτεχνολογία	Ενδιάμεση εξέταση της στρατηγικής «Βιολογικές επιστήμες και βιοτεχνολογία - Στρατηγική για την Ευρώπη» που ξεκίνησε το 2002 Περιεκτική ανάλυση κόστους-ωφελείας των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων της βιοτεχνολογίας Πάνελ καινοτομίας για τη βιοτεχνολογία Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τα φυτά του μέλλοντος Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα για τη βιώσιμη χημεία	ΔΔΙ και παραποίηση/απομίμηση Απλοποίηση της νομοθεσίας
Ιατρικά βοηθήματα	Αναθεώρηση της οδηγίας 93/42/ΕΟΚ περί των ιατροτεχνολογικών προϊόντων Ενεργός συμμετοχή στην ειδική ομάδα συνολικής εναρμόνισης	
Τρόφιμα, ποτά & καπνός	Έναρξη μελέτης για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας επεξεργασίας τροφίμων Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα σχετικά με τα τρόφιμα για ζωή Ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας τροφίμων, συνοδευόμενη από σχέδιο δράσης	Αναδιάρθρωση Απλοποίηση της νομοθεσίας Πρόσβαση στις αγορές

Οι τομεακές ενέργειες περιλαμβάνουν μόνον μελέτες και ενέργειες που έχουν άμεση σχέση με τις προσδιορισθείσες προκλήσεις, εκτός εάν αυτές αντιμετωπίζονται με άλλο τρόπο μέσω οριζόντιων ενεργειών. Η ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση της βιομηχανικής έρευνας και καινοτομίας λόγω της ίδιας της φύσης της ισχύει για όλους τους τομείς στο σύνολο του πίνακα.